

GOVERNMENT

PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN

MINISTRY OF

FOREIGN AFFAIRS, JUSTICE AND CULTURE

ČASTO KLADENÉ DOTAZY Mezistátní stížnost

- *Jaké otevřené otázky ve vztahu Lichtenštejnska a České republiky existují?*

Protiprávní aplikace dekretů prezidenta republiky na lichtenštejnské státní občany a její následky představují již více než 70 let ve vztahu České republiky a Lichtenštejnska otázku, která nebyla vyřešena. Jako s Němcem bylo nakládáno nejen s knížetem Františkem Josefem II., ale také s dalšími 38 lichtenštejnskými státními občany. Všem byl bez náhrady vyvlastněn majetek. Lichtenštejnsko nemůže přijmout ani skutečnost, že byli lichtenštejnští státní příslušníci a hlava lichtenštejnského státu považováni za etnické Němce, ani vyvlastnění bez náhrady.

Tyto otevřené otázky se v konečném důsledku politicky dotýkají lichtenštejnské suverenity. S rozsudkem Ústavního soudu České republiky v případě Říčany se roku 2020 poprvé objevuje možnost předložit tyto otevřené otázky mezinárodnímu soudu. Česká republika se v „Říčanské kauze“ roku 2014 žalobou domáhala odejmutí majetku, a proto je v tomto případě obzvláště vhodný k podání stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

- *O co v případě Říčany jde?*

Předmětem mezistátní stížnosti jsou kroky českých správních orgánů a soudů, které byly podniknuty od roku 2014. Tehdy byla Nadaci knížete z Lichtenštejna bez předchozího upozornění doručena žaloba českého úřadu, která měla nakonec za následek to, že došlo v katastru nemovitostí k vymazání zápisu o jejich vlastnických právech k lesnímu statku u Říčan nedaleko Prahy, a to ačkoliv byl tento zápis v roce 2013, tedy jen nedlouho předtím, potvrzen. Ústavní soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 20. února 2020 tento nepřijatelný postup nekorigoval, čímž potvrdil nesprávnou aplikaci dekretů prezidenta republiky z roku 1945, a tím i to, že jsou lichtenštejnští státní občané v roce 2020 mylně považováni za etnické Němce.

- *Proč byla podána mezistátní stížnost?*

Skutečnost, že se k Lichtenštejncům dodnes přistupuje jako k Němcům a Česká republika není vůbec ochotna o otevřených majetkoprávních otázkách jednat, je třeba považovat za nedostatečné respektování lichtenštejnské suverenity a svrchovanosti. Lichtenštejnsko je od roku 1806 suverénním státem, a bylo tudíž za druhé světové války neutrální. Lichtenštejnsko dává mezistátní stížností najevo, že další nerespektování své suverenity netoleruje a že se uvedená porušení práv dotýkají Lichtenštejnska jako samostatného státu

- *Co je cílem mezistátní stížnosti?*

Cílem mezistátní stížnosti je bránit zájmy lichtenštejnského státu a jeho občanů vůči České republice. Lichtenštejnsko tím chrání suverenitu země i základní práva svých občanů.

- *Jaká práva Česká republika podle Lichtenštejnska porušila?*

Lichtenštejnsko poukazuje na porušení článku 6 (právo na spravedlivý proces), článku 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života), článku 13 (právo na účinné opravné prostředky), článku 14 (zákaz diskriminace) Evropské úmluvy o lidských právech a také

GOVERNMENT
PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN
MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS, JUSTICE AND CULTURE

článku 1 Prvního dodatkového protokolu k této úmluvě (ochrana majetku). Skutečnost, že je s lichtenštejnskými občany stále zacházeno jako s Němci, představuje zásah do práva na respektování osobní identity, jenž nelze ospravedlnit. Záruku práva na majetek porušuje vyvlastnění bez náhrady.

- *Jak velké jsou šance na úspěch?*

Podle odhadů právního týmu lichtenštejnské vlády jsou šance na úspěch z právního hlediska dobré.

- *Jak dlouho může trvat, než Evropský soud pro lidská práva rozhodne?*

Při podání mezistátní stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva je nutné počítat s několikaletým řízením. Skutkový stav v případě Říčany je v důsledku vyčerpání opravných prostředků v České republice relativně jasný. Přesto je i v tomto případě namístě počítat s tím, že řízení bude trvat přinejmenším tři roky. K případné ústní části pravděpodobně nedojde před rokem 2022.

- *Dáváme tím vsázku vztahy s Českou republikou, jež se v posledních letech zlepšily?*

Obnovením diplomatických vztahů dne 8. září 2009 znamenalo počátek kvalitní a velmi rozsáhlá spolupráce s Českou republikou v oblasti ekonomiky (smlouva o zamezení dvojího zdanění), vzdělávání (žakovské výměny), kultury a justice. Součinnost Lichtenštejnska a České republiky dobře funguje také v oblasti evropské spolupráce. V důsledku toho, že Česká republika stále dostatečně nerespektuje lichtenštejnskou suverenitu, je však Lichtenštejnsko nuceno jednat. Nelze vyloučit, že to vzájemné vztahy zatíží.

- *Jaké cíle Lichtenštejnsko v jednáních s Českou republikou sleduje?*

Lichtenštejnsko usiluje o celkové řešení všech otevřených otázek s Českou republikou.

- *Kolika subjektů se věc týká?*

Po druhé světové válce byl na základě dekretů prezidenta republiky pod národní (nucenou) správou převeden majetek přinejmenším celkem 39 lichtenštejnských občanů: lichtenštejnské hlavy státu, knížete Františka Josefa II., a dalších 38 osob, včetně sedmi dalších členů knížecího rodu. Majetek, respektive aktiva 10 z těchto 39 osob se nachází výlučně na území dnešní Slovenské republiky. Vzhledem k tomu, že bylo možno podat mezistátní stížnost pouze na Českou republiku, může Lichtenštejnsko v rámci tohoto případu diplomatickou ochranou argumentovat pouze u 29 z 39 osob.